

Zrnko v soukolí

ukázka

Neužívaná cesta se v těchto místech skoro ztrácela, procházel po ušlapané hlíně dolů ze svahu zarostlého vysokou trávou kolem opuštěné kamenické dílny. Dál měli své domky různí drobní řemeslníci a půlka jich byla dosud poškozená ohněm. V tomto případě nešlo o žádný útok plenitelů, ale o požár, který tu před dvěma lety řádl – výsledek byl ovšem podobný, mnoho domků bylo opuštěných, zbývaly z nich jen trosky a nebyl nikdo, kdo by je opravil.

Chtěl seběhnout dolů ze zarostlé stráně a protáhnout se k Rybímu trhu úzkým průchodem kolem vysoké zdi, ohraničující dvorec urozeného rodu Alramů, ale zarazil se. Zahlédl dole ve stínu nějaké postavy a současně s tím uslyšel hlasy, které jej přimrazily na místě – nedokázal by to popsat, ale stačilo jen pár štěkávkých, tlumených slov, aby z nich vycítil, že siluety tam dole nejsou jen nějakí nevinní pobudové nebo kramáři, kteří si zkracují cestu tak jako on. Nerozuměl sice, co říkají, ale jejich hlasy zněly zlověstně.

„Hej, ty,“ ozvalo se zasyknutí, „schovej se, nebo tě uvidí.“

Z křoví po jeho pravé ruce vyhlížela tvář chlapce asi stejně starého jako Kristián a v očích měla naléhavost. Příliš neváhal a stáhnul se mezi dva trnité keře, ani ne tak na radu neznámého mladíka, spíš jeho vlastní instinkt mu to v té chvíli poručil a pobídka byla jen dobrou záminkou.

„Co jsou zač?“ špitl, když se ocitl v temném vlhkém křoví bok po boku.

„Už je nějakou chvíli sleduju. Myslím, že... pozor!“

Jeden z mužů svižně vyběhl po cestičce mezi křovím a zdí, rozhlédl se, pak pokynul ostatním. Kristián a druhý kluk se krčili jen kousek od něj, naštěstí už se smrákalo a hustý porost jim poskytl vítaný stín. Mělo to však i druhou stránku – Kristián se najednou začal cítit ztracený, osamělý ve tmě, přitom jen pár kroků od rušných ulic, kudy procházejí desítky chvátajících měšťanů a netuší, co se děje za nedalekými zdmi.

Ten muž na cestičce vypadal nervózně a možná i trochu vylekaně, přesto z něj šel strach – to mělo jediný důvod, masku, která mu halila obličej. Měl tvář omotanou šátkem a kulatou čapku staženou přes vlasy, zbýval jen malý prostor pro oči, těkavé a zastřené, vrhající ostré pohledy na všechny strany, jako by cítily nebezpečí a nedokázaly ho nalézt. Oblečený byl ve špinavých hadrech žebráka, ale nevypadalo to, že by k němu patřily, jeho pohyby byly příliš úsporné a cílevědomé. Takovou chůzi nemá žádný žebrák.

Ozvaly se další kroky a objevili se jiní dva muži v maskách, kteří mezi sebou táhli dívku. Světlé vlasy měla rozpuštěné a spadaly jí přes obličej, stuhu, která je původně držela, jí někdo nadvakrát omotal kolem hlavy a skrz otevřená ústa, takže nemohla křičet. Klopýtala tam, kam ji hrubé ruce postrkovaly, nohy se jí pletly, jako by k ní ani nepatřily, ale neodvažovala se upadnout. Měla na sobě prosté, ale dobře upravené a čisté šaty s bílou zástěrou, nebyl to oděv žebračky nebo poběhlíce, Kristián ji odhadoval na děvečku z lepšího domu.

Muž, jenž ji držel, byl mohutný a podsaditý. Přes nos měl převázaný šátek, jehož cíp mu sahal až na krk, ale hlava byla holá, zcela bez vlasů a s dost tmavou kůží. Když se obrátil, viděl Kristián pod uzlem šátku zadní část jeho hlavy přecházející v tlustý krk a na zvrásněné kůži

patrné tmavší červené skvrny. Druhý chlap byl hubený jako lasička, také držel dívku za paži, ale spíše jako by se o ni opíral a jinak mu byla lhostejná.

Odtáhli ji k místu, kde zela díra v pobořeném plotu, za ním bylo vidět napůl zřícené vyhořelé stavení s propadlou střechou, z níž trčely zbytky trámů poznamenané ohněm.

„Chtějí ji znásilnit?“ šeptl Kristián.

„To by s tím nedělali tolik cavyků,“ odvětil druhý kluk. „Viděl jsem, jak si na ni počíhali. Těm o něco jde.“

Kristián se opatrně vyhrabal z křoví, aby měl čtveřici v dohledu, ale už mu skoro zmizela za ohradou. Viděl jen stíny mířící k vyvaleným dveřím omšelého domu.

„Zachráníme ji?“ nadhodil.

„Já ji znám, je to dobrá holka. Měl bych jí pomoci. Ale tobě do toho nic není.“

„Teď už ano. Náhoda nás svedla a...“ zaváhal. Nějak se mu nechtělo vysvětlovat své důvody, to, že by si už nemohl sám sebe vážit, kdyby v té chvíli neudělal nic. Ta dívka nejspíš dopadne špatně, možná ji právě teď zabíjejí, ale pokud existuje nějaká šance... Nemůže přece jen tak přihlížet, když se děje nepravost.

„Napadá tě, co uděláme?“

Kluk si ho prohlížel s neskrývanou nedůvěrou.

„Jak se vlastně jmenuješ?“

„Kristián. A ty?“

„Braňo. A když se teda ptáš, jeden nápad bych měl.“

Vlastně by to byl ideální způsob, jak nalákat naivního kavalíra do pastí, říkal si Kristián, když klopýtali podél rozpadající se zdi k vnějším dřevěným schodům, vedoucím do patra domu. Banda sehraje divadlo s dívkou v nesnážích, jeden z kumpánů se schová v křoví... Ne, zavrtěl v duchu hlavou, to už bylo překomplikované i na jeho romantického ducha. Vždyť by ho mohli stejně dobře obklíčit a přetáhnout přes hlavu palicí už tam na opuštěné cestě, pokud by byli opravdu takoví blázni a očekávali, že má u sebe hotovost, která by za to stála.

Prohlížel si mladého Braňa a nezdálo se mu, že by měl nekalé úmysly. Nevypadal na někoho, kdo se umí přetvařovat. Odhadoval jej na syna některého z místních řemeslníků, ale stejně dobře mohl být i nádeníkem, který vezme za vděk jakoukoli příležitostnou práci. Měl útlé šlachovité údy, snědou umouněnou pleť a kudrnaté černé vlasy s několika vpletenými ptačími pírkami, jinak byl prostovlasý a neměl nic, co by se dalo pokládat za zbraň. Kristián měl sice u pasu svoji dýku, ale byl si plně vědom, že ta mu ve střetu se třemi rváči může být dobrá leda tak k tomu, aby se s ní spokojili jako s lupem a jeho nechali být.

Braňo vyběhl zlehka a neslyšně po schodech, Kristián měl co dělat, aby mu stačil. Horní patro bylo úplně zničené, z podlahy zbývaly jen trámy a zbytky olámaných prken, dál se otvírala díra, již bylo vidět do tmavé dolní části. Jak napovídaly kusy ohořelého zábradlí, zřejmě ani původně nebyla podlaha po celé ploše a obě patra byla propojena. Kristián si všiml starých kladek, z nichž dosud visely rezavé řetězy a kusy zašlých lan, upevněných v místech, kde ještě z propadlé střechy zbývalo několik trámů. Budova nejspíš původně sloužila kameníkům pro práci na velkých kusech kamene, které bylo třeba zvednout a přidržet ve správné poloze, snad tu bývaly opracovávány nějaké sloupy nebo sochy. Tam dole se dosud povalují odlámané kusy nepotřebného kamení, tak jak byly před časem opuštěny, příliš těžké a poničené, než aby někomu stálo zato je odtáhnout.

Opatrně nahlédli přes okraj. Tři darebáci se tam zastavili, dva stáli nad klečící dívkou, trochu zadýchání po rychlém výstupu do kopce. Třetí se, zatím bez úspěchu, pokoušel křesadlem zapálit lucernu.

„Dělej,“ popoháněl ho hrubě holohlavý muž, kterého Kristián tipoval na velitele.

Hubeňour konečně rozškrtl lucernu a posvítit zbědované dívce do tváře, třetí jí strhl šaty z ramene a odhalil kresbu na bílé kůži. Kristián tam neviděl moc dobře, ale dokázal rozeznat dva kruhy, jeden plný a druhý prázdný, které se překrývaly a kolem nich byl trojúhelník.

„Je to ona,“ kývl hubený muž.

„Vždyť jsem to říkal,“ odvětil velitel. „Tak rychle!“

I přes netrpělivost v jeho hlase se zdálo, jako by sám váhal, a ostatní na tom nebyli lépe. Muž s pohyby lasičky vytáhl nůž. Dívka ho viděla, ale nevydala žádný zvuk, ani se nepohnula, jen klečela a rozčuchané vlasy jí spadaly přes obličej. Vypadala jak kajícnice před soudem.

Braňo zatahal Kristiána za rukáv a něco na něj neslyšně gestikuloval. Zatímco Kristián byl zaujatý děním v dolním patře, on na sebe navlékl starý otrhaný kus pytle – zbýval jen jeden sešitý roh, jenž vytvářel kápi, zbylý děravý cár si stáhl kolem pasu provázkem a docela v něm zmizel. Ukázal k místu, kde na okraji díry ležel odlomený kus trámu s ohořelým koncem a vedle další starý pytel, tentokrát ale něčím napěchovaný. Pak se lehce jako kočka přesunul až k protější stěně, aniž by prkna jedinkrát vrzla, spustil se po provaze dolů a tiše přistál za zády mužů za hromadou harampádí.

Do ticha rušeného jen horečnatým dýcháním stažených hrdel se náhle ozvalo zacinkání zvonečku. Muži, kteří se chystali k vraždě, ztuhli a obrátili se po zvuku. Braňo se vynořil ze stínu a rozlámaně se rovnal, jako by tam ležel celou dobu a neochotně se probouzel. Zvoneček ukrytý pod cárem pytloniny smutným cinkáním provázel jeho pohyby. Otočil se k mužům, jeho tvář omotaná hadrem byla pod kápí sotva vidět. Něco zamumlal a chrčivě se rozkašlal.

„Malomocný,“ uklouzlo muži s nožem a všichni tři instinktivně o krok ucouvli.

„Tady nemáte být,“ chrčel a huhňal Braňo a těžce tápal k nim, jako by je chtěl varovat. „Tady smrt.“

„Zpátky, nečistý!“ křikl na něj velitel.

„Tohle místo mrtvé,“ sípal Braňo a mával varovně rukama, „oheň strávil, moc nohou dupe, stěny hrouť.“

Kristián pochopil, že to je narážka pro něj. Rychle se opřel do povaleného trámu, chvíli měl strach, že s ním nepohne, ale nakonec jej převalil přes okraj.

Efekt byl velmi vydařený. Trám se zřítíl s mohutným lomozem mezi trosky a zvedl oblak prachu, celý dům se zatřásl a opravdu se zdálo, že se chystá zhroutit. To už Kristián otevřel pytel a obrátil jej, vyhrnula se z něj hromada obilných otrub, které se přidaly k rozvířenému prachu a způsobily, že náhle nebylo vidět ani na krok.

„Spaste se, všechno se zřítí!“

Dívka využila zmatku a vrhla se do tmy, zločinci kleli a tápali mlhou, Kristián se opřel do dalšího kusu dřeva, aby jej shodil dolů, ale to nebyl nejlepší nápad, tohle prkno podpíralo trámek, který se bez opory sesul a vzal s sebou velký kus podlahy. Zdálo se, že dům přistoupil na hru, kterou Braňo s Kristiánem rozehráli, praskání a lomoz nabralo na intenzitě a část ohořelé střechy, dosud držící pohromadě jen tak tak, se poroučela dolů.

Kristián náhle cítil, jak mu podlaha pod nohama povoluje, pak ztratil oporu docela a propadl se do hlubiny.

V pádu si stačil chránit rukama hlavu, takže se praštil jen do ramene a lokte a na chvíli ztratil dech. Všude kolem něj s duněním dopadaly kusy dřeva, ale nějakým zázrakem žádný nepřistál na něm. Pak vše utichlo a jenom se snášel prach, Kristián ho měl plný nos i ústa, ale dařilo se mu nezakašlat. Zvenčí slyšel vzdálené klení a hlasy mužů.

„Zůstala tam?“

„Jestli se chceš jít přesvědčit, tak klidně můžeš.“

„Bud' je po ní, nebo si ji najdem zítra. Teď pryč, než sem někdo přijde, ten rachot musel být slyšet až u brány.“

Kristián uvažoval, jestli mluvili tak nahlas proto, aby je přeživší dívka slyšela a upokojená vyšla ven, zatímco oni budou číhat někde v úkrytu, ale nakonec znovu sám sebe v duchu okřikl, že vymýšlí hlouposti. Kdyby byli tak rafinovaní, nedali by se oklamat takovým jednoduchým trikem. Ačkoliv, jak se tak rozhlížel po hromadách trosek, nakonec docela účinným.

Doufal, že mladík s neznámou dívkou vyvázli bez zranění. Když konečně sebral odvahu vstát, prohledal rychle prostor dílny, ale našel jen díru ve zdi kousek od místa, kde se prve Braňo schovával. Určitě se tudy stačili protáhnout a zmizet dřív, než se únosci vzpamatovali. Trochu ho v srdci bodly výčitky, že jeho klidně opustili a nechali napospas osudu, ale pak si řekl, že se Braňo zachoval správně, život bezbranné dívky měl přednost. Jestli chci být panošem, napadlo jej, a směřovat k tomu stát se rytířem, je třeba si osvojit rytířské ctnosti i v situacích, jako je tato, jakkoli se to může zdát nedůstojné. Čest se nenosí kvůli obdivu.

Celé dobrodružství mělo nakonec jedinou neoddiskutovatelnou výhodu – když se konečně dostal na tržiště a našel rybáře nabízejícího jakési použitelné škeble, a když ten dobrý muž viděl jeho zaprášené špinavé šaty a strhaný výraz, nechal mu svůj úlovek za cenu, jakou by Kristián za normálních okolností v životě neusmlouval.